

Христо Смирненски
Йохан

Над мъртвата градинка вечерта
разпускаше коси от черен мрак.
Йохан откряна малките врата,
огледа уличната пустота
и в миг прекрачи дървения праг.

След него припна плачуща жена,
протегнала в ръцете си дете.
Но, озарен от бледата луна,
безшумно в тягостната тишина,
отмина той и всичко опусте.

По него дълго, дълго гледа тя,
далече впила поглед замечтан;
наоколо бе сънна пустота
и само прибледнелите уста
нашепваха едвам: „Йохан, Йохан!“

А над Берлин, потънал в ситен скреж
и лунни сребросинкави петна,
внезапно екна първия гърмеж
и ехото в безумний си летеж
раздра задрямалата тишина.

След него втори, трети... ето в миг
изтръпна в ужас снежния Берлин.
Нощта изпълни се с гърмеж и вик
и пламъкът изви червен език,
блестящ над покривите кат рубин...

* * *

На барикадата бе непознат
Йохан. И непознат остана той.
Прислонил се до старец белобрад,
излеко побледнял от остър хлад,
гърмеше с вихъра на кървав бой...

И труп до труп в мъртвешка хладнина
простират се, а бурята гърми;
по сини блузи алени петна,
в очите смръзнал вик и не в една
десница още пушката дими.

А недалеч, зад срещните стени,
картечниците блясват с огнен лик,
хусарите на шеметни вълни
промъкват се и залп след залп гърми
и вие се Смъртта в размах велик...

* * *

На барикадата Йохан е сам.
В предсмъртен стон старикът белобрад,
оплискан с кръв, повдига се едвам.
Съзрял хусарите през дим и плам,
крещи, издъхвайки: „Назад! Назад!“

А стиснал карабината в ръце,
Йохан ги среща с гръм и ги зове:
„Елате вий, аз с каменно лице
ще срещна щика в своето сърце!
Елате вий, престъпни синове!

Безумци! Всяка капка кръв пред вас
ще бликне нови хиляди борци!
Веч бий дванайсетият кобен час
и ще сразим престъпната ви власт!
Елате вий! Елате, подлеци!“

А от веригите хусар един
тогаз просъска гневно с глас пиан:
„Млъкни! Ръцете горе, рабски син!“
Но, величав кат някой исполин,
„Челата горе!“ — викна му Йохан.

Задружен гръм изпрати му ответ.
Той грохна до старика белобрад.
Хусарите се втурнаха напред.
Един от тях се взря в лика му блед
и пръсна черепа му с приклад.

* * *

А тънеше Берлин в мъгла и скреж
и бликаше предутрен синкав здрач.
И в бедна хижа, в ужас и копнеж
една жена при всеки глух гърмеж
избухваше в несдържан горък плач.

И стиснала детенцето си, тя
все чакаше със поглед замечтан.
Навън цареше смъртна пустота
и глухо прибледнелите уста
през плач нашепваха: „Йохан! Йохан!“